

Boedelscheiding van Catharina ten Wegen

Echtgenote van Jan Albert de Grave
Eerder weduwe van Claude Fremy

Door Laura J. Meilink-Hoedemaker

Wat vooraf ging

Catharina ten Wegen trouwde in 1683 met de Amsterdamse klokkengieter Claude Fremy. Het stel kreeg zes kinderen. Toen Fremy in 1699 overleed zette Catharina het bedrijf voort in maatschap met de meesterknecht Claes Noorden.

Maar in dat zelfde jaar hertrouwde Catharina. Jan Albert de Grave was de bruidegom. Hij was kanonnengieter en zette de klokkengieterij voort samen met [of namens] Catharina en met de hulp van Claes Noorden. Dit ging niet zonder slag of stoot, want Claes Noorden wilde niet zonder meer een stap terug doen van maatschapspartner tot meesterknecht bij De Grave. Het kwam uiteindelijk tot een maatschap tussen De Grave en Noorden.

In 1705 kwam Catharina te overlijden. Ze had intussen ook nog drie kinderen De Grave gebaard. Eén ervan was nog in leven.

Omdat er sprake was van een groot huishouden met een samengesteld gezin en met een bedrijf aan huis werd een boedelscheiding opgesteld. Deze wordt hieronder integraal weergegeven. Naast de gebruikelijke huis- tuin- en keukenspullen, kleding en meubilair biedt dit document ook een kijkje in de klokkengieterij zoals die er in 1705 bij stond aan de Lijnbaansgracht in Amsterdam. Zie pagina 6 van deze webpagina.

Op onderstaande afbeelding van 1693 staat de klokkengieterij ietwat verscholen achter de bomen. De ligging aan het water was gunstig voor het verladen en vervoeren van de klokken.

Boedelscheiding van Catharina ten Wegen, echtgenote van Jan Albert de Grave - 16 juli 1705

[blz 1]

Staet ende inventaris gedaen maken van alle de goederen, penningen, [en] effecten die staende het huwelijk van Jan Albert de Grave met Catharina Ten Wegen, eerder weduwe van Claude Fremi, als die sedert het overlijden van de gesejde Catharina Ten Wegen sijn geconquesteert,

Concerneerende en rakende den boedel van de gemelte Catharina Ten Wegen, alsook hem Jan Albert de Grave, jegenwoordig weduwnaer van haer Catarina Ten Wegen (uyt gesondert een couleurde grijne mantel, synde gecoomen van Claude Fremi) alsoock de schulden van den boedel van deselve, oock van hem Jan Albert de Grave voorsz, en oock de dootschulden dat op het aengeven van de gemelte Jan Albert de Graeve, weduwnaer van de gemelte Catharina Ten Wege ende noch als mede verwacht over haer minderjarige nagelaten voorkinderen en mede erffgenaamen en ook over het kint en mede erftgenaem, welck sy bij de gemelte Jan Albert de Grave heeft geprocreëert.

[blz 1]

In de sael

Vier paer nieuwe lakens, ider paer acht gulden	32
Seven paer slaep lakens, ider paer ses guldens	42
Tien paer sijne sloopen, het paer drie guldens	30
Veertien paer groote sloopen, ider paer drie gulden	42
Ses gekeperde rosekransen tafellakens, het stuck drie gulden	18
Vijftig servetten	50
Een tafellaken, alsmede twaelf servetten en een hantdoeck	22
Ses en dertig servetten	15
Seven tafellakens	10
Seven en twintigh grouw servetten	10:16:0
Vier kleijne sloopjens	1
Elff vrouwen hemb[d]en	22
Seven en twintig witte doeken	20:5:0
Acht witte borstroocken	8
Vijff ond [onder] broecken en twee over [bovenbroeken]	5
Dertig kroplappen	9
Achtien pa[e]r platte mouwetjens	10:16:0
	348:7:0

[blz 2]

Komt van de ander[e] zijde [= transporteren]	348
Vier fijn kerkmutsen	6
Negentien cornet mutsen	23:15:0
Vijf linnen neteldoeken	6
Twaelff groote netel doeken neusdoeken	18
Twee kanten tot sontang mutsen	20
Een paer agasjante[n] sonder kant	1:5:0
Drie paer agasjanten met kant	9:
Twee spreejen	35

Een lapje linnen van negenentwintig ellen	17:8:0
Een lapje gestreept catoen	4:0:0
Negen ellen gingans [=?]	9:0:0
Een lapje gekepert bombasyn	2
Tien ellen haerlemmer streep	5
Twee lapjens wit bombasijn	1:10:0
Een bed en peleuw met haer sacken en twee bombasyne hoofd kussens en deckbet, en een Japonse deeken	65
Een noteboom kas	70
Een cederen houtte kas	40
Een cederen houtte kasje	8
Een pack beste manskleren sijnde gecouleurt laken met een damast camisool	40
Een gecouleerde grijne mantel sijnde gecoomen van Claude Fremi	14
Een swarte lakense mantel	30
Een armosijn japonse rock met sijn onderrock	40
Een gecouleerde geblomde syde tamaer met een geblomde syde rock	30
Een swarte damast [] en een dito rock	60
	903:5:0

[blz 3]

Comt van de andere zijde [= transporteren]	903:5:0
Een gecouleerde geblomde armosyn rock met dito hamach, samaer	30
Een pelings met een armosyn samaer	10
Een Rasdemarocke onderrock	10
Een magayer rock	12
Een calamancke rock met kant	10
Twee rijglijven	5
Een armoosyne sluyer	8
Twee beddejacken en twee borstroeken	10
Drie porceleyn halve lampetten	30
Vier dubbelde boterschotels en twee japonse schaelen	14
Twee spoelkommen met een stelletje van vyven	4
Vier lange halsjens en twee rolwagentjes	4
Een klapmuts en vier enkelde boterschoteltjens	10
Vijff spoelkommen en twee potjens	10
Seventhien schoteltjens	1
Negenentwintig schoteltjens en vierentwintig kopjens, soo groot als cleyn	13
Een spoelkom, twee kannetjens en eenige flesjens en acht stux stel goet	4
Twee spiegels met vergulde lijsten	40
	1128:5:0

[blz 4]

Comt van de andere zijde [= transporteren]	1128:5:0
In de achterkamer	
Voor de schoorsteen	
Twee porceleyn klapmusjens, een drieling en twee japonse schaeljtens	12
Een spoelkom en ses kopjens	2:10:0
Op de kas	
Drie groote spoelkommen en drie kleyntjes	9
Op de glase kas	
De glasekas	10

Drie groot klapmutsen en twee kleyne	10
In de glase kas	
Een dubbelde en ses enkele klapmutsen	14
Acht koggens met eenige flesgens	4
Twee groote klapmutsen en vijff schaeltgens	12
Een spoelkom en tien schocolate koggens en vier klijnder	6
Twee klapmutgens en ses schaeltgens	12
Ses gecouleurde schotelgens en sestien blauwe	7
Een Rustbanck met syn matras en kussens en een deken	40
In de binnenkeucken	
Een bed en peulu en vier hooftkussens en een deckbed	100
	1266:15:0

[blz 5]

Comt van de andere zijde [= transporteren]	1266:15:0
Een drielinck en vier dubbelde boterschotels	13
Vijff japontse schaelen en twee schoteltjens	10
Vier groote spoelkommen	8
Vier kleyne spoelkommetjens	4
Dertien kleyne koggens soo blaue als gecouleurt	5
Eenig weynig coffy en thee goet voor daegelycx gebruyck	6
Vier slegte spoelkommen	1:10:0
Een coeper theepotje met sijn comvoortje	2:10:0
Een coffi kan met drie kranen	3
Een coffi doos en kruyt doos, koper	1:10:0
Een cleyn coeper marckt emmertje	2:10:0
Twee kopere vierkante kandelaertjes	2:10:0
Een thinne trekpot	1:10:0
Een kopere ketel met sijn deksel	6
Een visketeltje	5
Twee kopere stoofbeckens met sijn decksels	7
Een groote copere theepot en schocolate kan	5
Twee kopere lampen	1
Drie kopere stryck isers	2:10:0
Een tinne gate plateel	2:10:0
Een groen fluwelen tas met een silvere beugel, beslag, schaerties en een kettingh en riemties en een mansmes	18
	1374:15:0

[blz 6]

Comt van de andere zijde [= transporteren]	1374:15:0
Een beker met twee silvere lepels, wegende vijffeneveertig loot, tot vieren twintigh stuyvers t loot	54
Noch drie lepels wegende drie en een halve loot, tot vier en twintig stuyver t loot	4:4:0
Een schenck teljaar wegende dertig loot, tot acht en twintig stuyver t loot	42
Een kokertje met twee kettingen, een tasbeugel, twee kinderbellens, een riemtje, een naeldekoker, drie penningen, eenig knoopen, gespen, en gebrooken silver, wegende negen en veertig loot, tot een gulden t loot	49
Een goude ring met een slegte steen	4
	1527:19:0

Aldus getaxeert door Catharina Schaak, gesworen schatster deser stede, soo benevens ider part genoteert
Actum in Amsterdam den 16 jul[y] anno 1705

w.g. Catharina Schaak.

[blz 7]

De voorsz Jan Albert de Graeff is in compagnie met Claes Noorden, in welcke compagnie hij Jan Albert de Graeff segt te sijn de navolgende goederen.

Aen schutstort, twaelff duysent acht hondert seven en twintig pont, tot vijff en veertig gulden t hondert pont, bedragende samen 75772:3:0 daervan dit inventariert in qualite voornoemt, comt voor de helvt	2886:1:8
Aen kloock stort, achthondert seven en tagtig pont, tot vijffveertig gulden a hondert pont, bedragende tesamen f 399:3:0 comt voor de helft	199:11:8
	3085:13:0

[blz 8]

Comt van de andere zijde voor materialen in compagnie	3085:13:0
Aen Engels blocktin vierhondert sestien pont tot vijffveertigh gulden t hondert pont, bedragende f 187:4:0 comt voor de helft	93:12:0
Een oude vijsel vijftig pont tot acht stuyver t pont, bedragende f 20 comt voor de helft	10
Aen out root schroot koper vierduysent pont a acht en veertig gulden t hondert pont, bedraegt f 1920 comt voor de helvt	960
De Ed Achtbare Heeren Bewinthebbers van de Oostindische Compagnie ter Cameren van Amsterdam syn schuldig aen out root schroot koper negentich [19?] hondert vierentwintig pont tot achtenveertig gulden t hondert pont, bedraegt f 923:10 comt voor de helft	461:15:0
Noch rakende de gemene compagnies aen twee hondert zesen vijftig pont geel schaeffsel coper tot vier en dertig gulden t hondert pont, bedraegt f 88:2 comt voor de helvt	44:1:0
De Ed mogende Heeren gecommiteerden Raden tot Amsterdam sijn schuldig voor het vergieten van canon en geleverd koper f 1455:4 comt voor de helvt	727:12:0
Aen hout en turff f 400, comt voor de helvt	200
Noch aen kley f 18 comt voor de helft	9
	5591:13:0

[blz 9]

Comt van de ander zijde [= transporteren]	5591:13:0
Aen kloockvormen tot dertig gulden, comt voor de helvt	15
Aen contante goederen de interest in qualite voorn, rakende	1919
	7525:13

Noch aen schoutelgens oft mensies van kloocken soo groot als cleyn veertig stucks	
Vier octaven accordeerstaven met haer toebehoren	
Twaelf schoutelgens van vysels	
Noch eenig schauteljens daer canon vormen door geperfectioneert witen	
Noch eenige schautegons van kloocken	
Achtien hondert pont kloocken t hondert pont tot vijffthigh gulden	900

[blz 10]

Schulden

Aen Reynier Dibbets en soon, winckeliers	31:10:0
Aen Jan Serrieres, winckelier	26:13:00
Aen Vignon en Kerveling, winckeliers	35:18:0

Aen Hendrick Fock, wijnkoper	23:14
Aen Casper Snel, kleermaker	41:16
Aen Hendrik ten Wegen	62:18
Aen Hendrick Bonte, vrouwenkleermaker	9
	230:19:0

[blz 11]

Dootschulden

Aen Leendert de Bruyn voor laken ende voering	152:13:0
Aen Jacobus Rinsburg en Gerrit Raesvelt voor wijn	60
Voor het bekleeden van het huys – aan de rouw winckelier	24
Aen broot	12
Voor het graf in de Nieuwe Kerck	21:10
Aen de aensprekers	21
Aen de dragers	45
Voor de dootkist	6
Voor de begrafenisbriefjes	12:10:0
Voor het maken van de Roukleeren	33
Aen Abraham, winckelier	91:13
Aen hoeden	11:6
Aen handschoenen	3
Aen kousen	12
Voor het maken van de Rou der meyden	6
Voor twee rou soutanges	5
Ter secretarie betaelt volgens het placacet van den Landen	3
Voor de lantern open houder	4:10
Aen Magdalena twee rouschorteldoeken	3
Voor linnen tot agezanten	2:15
Voor het best dootkleet	5
Voor het brengen van de baar	0:12:0
Noch aen kleygheden betaelt	5
	540:9:0

[blz 12]

Aldus beschreven ten versoeke als in de hoofde deses

En werdende in de klockgietery op de Baangracht by de eygenaer

En verclaarde de inventarisient op dese inventaris te hebben gebragt t geen den boedel van de overleden

Catharina ten Wegen alsmede hem Jan Albert de Grave enigsints is concernerende, soo goederen, penningen, en effecten, alsmede schulden en dootschulden tot sijn kennisse mogt koomen tzij tot voordeel, oft nadeel deses inventaris, daermede te sullen amplieren

presenteren de deygdeleyckheyte van dien ten allentijde met solenneele eede te bevestigen

begonnen den 16 julij en voltrocken de 20 augustus 1705

en dat ten overstaen en int bijsijn van Hendrik ten Wege en Jacobus Krol albeide voogden van de kinderen en erffgenaamen

als ook beschreven door mij Peter van Akersloot, Notaris

en ter presentie van Rutger Siepman en Nicolaes Roomingh als getuygen.

Toelichting op de transcriptie

De munteenheid is de gulden

1 gulden heeft 20 stuivers

1 stuiver heeft 10 penningen

De notatie van de munt is in drieën, namelijk guldens, stuyvers en penningen, gescheiden door een dubbele punt [:]

Als er achter de dubbelpunt een 0 zou moeten staan heb ik die niet altijd getikt. in het origineel is het soms een streepje [-]

als er vóór de dubbelpunt een 0 zou moeten staan heb ik die wel getikt, in het origineel is het soms een streepje [-]

enkele voorbeelden

met 30 bedoel ik 30:0:0

met 0:15 bedoel ik 0:15:0

De bladzijden in het originele document zijn niet genummerd. Ik heb ze genummerd van 1 t/m 12 en dat cijfer tussen [] vermeld. Dit vereenvoudigt het terugzoeken in de originele bron